

Quanta sal necessites per tapar una ferida?

He caminat per “L’inventari de Fronteres”, el darrer poemari de Xavier Farré. Ho he fet amb respecte i silenci, sense la pretensió de voler comprendre-ho tot. M’he fet nòmada entre les línies d’una cartografia que va més enllà del què dibuixa, que poetitza allò estàtic i és capaç de fer emergir el territori del mapa.

Xavier Farré va néixer a L’Espluga de Francolí, l’any 1971. És professor i traductor. Ha estat lector a la Universitat Adam Mickiewicz de Poznan (Polònia), a la Universitat de Ljubljana (Eslovènia), i actualment a la Universitat Jagiellonski, de Cracòvia.

Ha traduït del polonès els poetes **Czeslaw Milosz** i **Adam Zagajewski**, i altres poetes publicats en diverses revistes i catàlegs literaris. També s’ha encarregat de fer la traducció de l’obra teatral *Auslöschung/ Extinció*, una adaptació que el director de teatre **Krystian Lupa** ha fet de la novel·la homònima de Thomas Bernhard. I també del mateix director, la versió de *Els germans Karamàzov*. Ambdues obres per al Festival Grec de Barcelona. En l’actualitat està traduint una àmplia antologia del poeta polonès **Zbigniew Herbert**: 89 poemes. Ha publicat els llibres de poemes *Llocs comuns* (2004) i *Retorns de l’Est* (tria de poemes (1990-2001)

Entre els territoris físics i simbòlics que trenca el poeta, em sotraguegen espais de nostàlgia i retorn, on les cruïlles i les direccions contràries tracen indrets impossibles que lluiten contra l’oblit o la memòria. Aquets dos conceptes prenen força en els seus poemes, aiguabarreig de pors que dibuixa fronteres metafòriques i reals on la llengua, si bé és un vehicle de comunicació i de cohesió entre els que la parlen, també marca el límit amb els que no la parlen ni l’entenen. Aquest “altre” no sabem el que pensa o què pretén i pot esdevenir una amenaça: “ Només una hora, arreu on em dirigeixi, / i ja surto del país. Em reben noves / llengües i els seus eterns vigilants. / Paraules que fingeixen ser de benvinguda...”

En Xavier Farré parla d’allò que coneix de prop, d’allò que viu i que ha viscut i en això rau la seva força: “Passejo pel centre de Zagreb, allí / on la memòria ha perdut la batalla, / on els records fan pressió contra les bales / que quasi totes les parets han entomat...” Però té tanmateix la capacitat d’aconseguir que el lector trobi idees i emocions que el remetent a la

seva pròpia experiència, fornint-li, per tant, elements d'autoreflexió i d'aprenentatge íntim: “Quanta sal necessites per tancar una ferida? / Agafes la pala i la clau ben endins, millor / que sobri, que surti pels voltants, com l'aigua / en una boca assedegada. Però que la cobreixi / tota. És com intentar apagar un volcà...” Utilitza constantment la contradicció: fugir/retrobar-se...transferint en els altres el que ell coneix: “Un altre origen, una altra soledat, / un altre terror en uns altres ulls.” Allò que ha perdut és allò que en realitat busca en un altre lloc: “El passat esdevé futur”. Sempre voler trobar la casa, després d'entendre que no n'hi ha. S'expressa amb un llenguatge coherent i pla que deixa lluir en moments inesperats el valor de la metàfora isolada.

De la mateixa manera que Borges va treballar amb tots els sentits de la paraula “orillas” Xavier Farré ho fa amb el terme “fronteres”. El límit funda la diferència i la diferència social no deriva de l'aïllament, sinó del contacte, de la relació, punt de partida de la gènesi de la consciència d'identitat. El desplaçament territorial implica una reformulació: “Recules sempre que sents sons diferents. / Aquí s'ha de marcar la frontera, el límit / Els muts, o els bàrbars, l'altre cantó. / com un gerro protegit per un vidre resistent...” En els espais que cita deixa entreveure el procés d'interrelació entre el lloc que roman en la nostre psique i la influència que les nostres psiques van deixant a l'ànima del lloc.

Xavier Farré qüestiona, interroga mitjançant les seves representacions i en fa cartografies a la recerca de la reflexió.

COIA VALLS

Publicat al diari *El Punt* el 8 de gener de 2007